

LPS pašvaldību uzņēmējdarbības atbalsta tīkla nozīmes apzināšana, izvērtējot sadarbības modeļus un līdzdalību valsts pārvaldē

Andra Feldmane,
LPS padomniece uzņēmējdarbības jomā
2014.gada 29.aprīlī

Latvijas investīciju vides novērtējums

Īsa indeksu vēsture (1)

- 2004. gadā Pasaules ekonomikas forums sācis izstrādāt vēl vienu visaptverošu indeksu – **Globālo konkurētspējas indeksu**
 - Ziņojums ietver 144 valstis, un katru gadu ģeogrāfiskais pārklājums tiek palielināts;
 - Baltijas valsis šajā ziņojumā pirmo reizi tika iekļautas 2001. gadā.
- **Ekonomikas brīvības indekss** (Index of Economic Freedom, EFI), kuru kopš 1995.gada aprēķina Heritage Foundation (Mantojuma fonds) un katru gadu publicē to Wall Street žurnālā:
 - Heritage Foundation mērķis ir formulēt un veicināt konservatīvu valsts politiku, kas balstās uz tādiem principiem kā uzņēmējdarbības brīvība, individuālā brīvība, stingra nacionālā aizsardzība, valstiskās regulēšanas ierobežošana u.c. Latvija un Lietuva aprēķinos iekļauta kopš 1996. gada, Igaunija kopš 1995. gada.

- **Pasaules Bankas novērtējums Doing Business**
 - 2004. gadā šis reitings tika izveidots pirmo reizi un tajā tika aplūkota uzņēmējdarbības vide 130 valstīs, ieskaitot Latviju. Pakāpeniski tas ir pilnveidots un paplašināts. 2012. gadā reitings aplūko jau 11 dažādas uzņēmējdarbības vides jomas kopumā 183 valstīs.
 - **Vērtējot Doing Business 2014 pētījuma rezultātus** ir secināms, ka valsts pārvaldes mērķtiecīgu uzdevumu rezultātā Latvijā sešpadsmit gadu laikā ir nodrošināts nepārtraukts reformu cikls, pateicoties tam ieguvēji ir Latvijas ekonomika un uzņēmēji. Šajā periodā ir veikti būtiski uzlabojumi visās Doing Business apskatītajās jomās

1. grupa – faktoru vadīta ekonomika – 38 valstis (Kambodža, Jemena, Kirgīzija, Zimbabve)
2. grupa – pāreja no 1. uz 2. posmu – 20 valstis (Moldova, Venecuēla, Botsvāna, Filipīnas)
3. grupa – efektivitātes vadīta ekonomika – 31 valsts (Ķīna, Jordāna, Rumānija, Ukraina)
4. grupa – pāreja no 2. uz 3. posmu – 22 valstis (Čīle, Igaunija, **Latvija**, Krievija)
5. grupa – inovāciju vadīta ekonomika – 37 valstis (Kipra, Jaunzēlande, Spānija, Apvienotie Emirāti)

- 1. pīlārs - Institūcijas
- 2. pīlārs - Infrastruktūra
- 3. pīlārs – Makroekonomiskā vide
- 4. pīlārs – Veselība un pamatizglītība

Ekonomika, kuru vada faktori

- 5. pīlārs – Augstākā izglītība un apmācības
- 6. pīlārs – Preču tirgus efektivitāte
- 7. pīlārs – Darba tirgus efektivitāte
- 8. pīlārs – Finanšu tirgus attīstība
- 9. pīlārs – Tehnoloģiskā gatavība
- 10. pīlārs – Tirgus lielums

Ekonomika, kuru vada efektivitāte

- 11. pīlārs – Biznesa attīstība (sophistication)
- 12. pīlārs – Inovācijas

Ekonomika, kuru vada inovācijas

Globālās konkurētspējas indekss 2013-2014

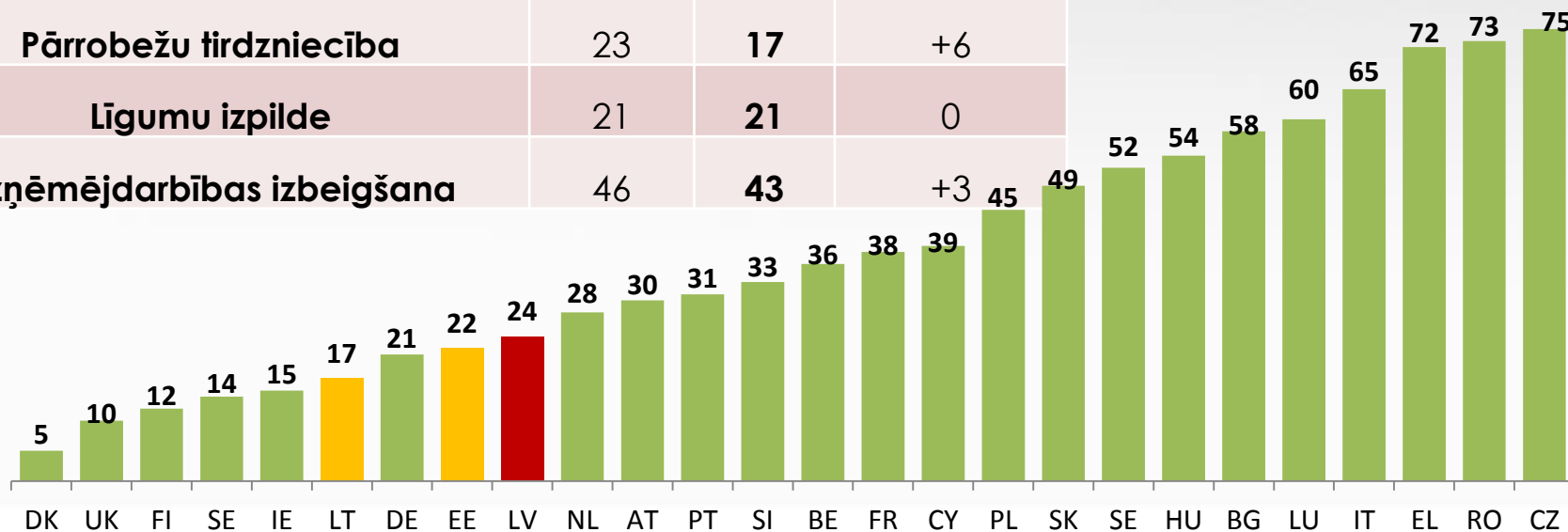
	Latvija		Igaunija		Lietuva	
	2012-2013	2013-2014	2012-2013	2013-2014	2012-2013	2013-2014
Valsts institūcijas	59	57	30	27	60	61
Infrastruktūra	64	59	41	40	40	41
Makroekonomiskā stabilitāte	46	29	20	22	75	58
Veselības aprūpe un pamatzglītība	45	41	27	29	39	50
Augstākā izglītība un pieaugušo apmācības	42	40	25	23	26	27
Preču tirgus efektivitāte	47	40	31	30	56	49
Darba tirgus efektivitāte	27	26	10	12	65	69
Finanšu tirgus attīstība	52	45	39	35	87	87
Tehnoloģiju attīstība	38	38	25	29	33	35
Tirgus lielums	91	95	96	99	74	78
Biznesa attīstība	71	67	51	51	56	48
Inovācijas	64	70	30	31	43	44
Kopējā vieta	55	52	34	32	45	48

Latvija Doing Business 2014

LATVIJAS

	2013	2014	Izmaiņas
Uzņēmējdarbības uzsākšana	59	57	+2
Būvniecības atļaujas	118	79	+39
Darbinieku nodarbināšana	-	-	-
Pieslēgums elektroenerģijai	89	83	+6
Īpašuma reģistrācija	29	33	-4
Kredītu reģistrs	3	3	0
Investoru tiesību aizsardzība	67	68	-1
Nodokļu maksāšana	52	49	+3
Pārrobežu tirdzniecība	23	17	+6
Līgumu izpilde	21	21	0
Uzņēmējdarbības izbeigšana	46	43	+3

Latvijas pašvaldību Mācīties salīdzinot sistēmas modelis (1)

Pirmais tīkls - stratēģiskā vadīšana un uzņēmējdarbības veicināšana

- LPS pašvaldību uzņēmējdarbības atbalsta tīkls darbojas kopš 2013.gada 10.janvāra
 - mērķis panākt produktīvu un saskanīgu sadarbību starp pašvaldībām, lai kopīgi apvienojot spēkus rastu labāko veidu kā stiprināt un attīstīt uzņēmējdarbību reģionā, pilsētā, lauku teritorijā un pagastā;
 - iespēja vienkopus iegūt informāciju par dažādiem valsts atbalsta veidiem uzņēmējdarbības veicināšanā un konkurētspējas celšanā,
 - priekšstats par notikumiem LPS, Briselē, Saeimā, Ministru kabinetā,
 - darbojas pašvaldības nominēti eksperti uzņēmējdarbības jomā;

Latvijas pašvaldību Mācīties salīdzinot sistēmas modelis (2)

- LPS pašvaldību uzņēmējdarbības atbalsta tīkls:
 - izveide balstīta uz pašvaldību sadarbības tīklu izveidošanu;
 - nodrošina mācīšanās procesu salīdzinot procesus/ atbalsta aktivitātes ar citām pašvaldībām;
 - tiek skatīts tai brīdī pašvaldībām aktuālākās tēmas un tiek sastādīts darba uzdevums LPS;
 - sanāksmes ar atbildīgām nozaru ministrijām, kur pēc prezentācijām seko analītiska diskusija,
 - pašvaldību dalībnieki izmantos diskusijas laikā radušās idejas sava darba uzlabošanai

Latvijas pašvaldību Mācīties salīdzinot sistēmas modelis (3)

- mērķauditorija ir arī Ministrijas, kuras iegūst papildus informāciju par konkrētās nozares panākumiem vai problēmām Latvijas pašvaldībās;
- Ministrija pēc LPS sarunām un analīzes veic labojumus MK noteikumos (*piemērs: Kohēzijas fonda aktivitāte centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai, LPS panāk ka tiek izmainīti MK noteikumi, pierādot ka konkrētais pakalpojums atbilst sabiedrisko pakalpojumu sniedzēja pazīmēm*);
- Ministriju ieguvumi no LPS pašvaldību uzņēmējdarbības atbalsta tīkla
 - savstarpēji izdevīga informācijas apmaiņa;
 - diskusija par uzņēmējdarbības veicināšanas iespējām pašvaldības teritorijā (republikas pilsētas, lielle un mazie novadi, lauku novadi un pilsētnovadi, pierobežas novadi).

LPS pašvaldību uzņēmējdarbības atbalsta tīkla diskusiju jautājumi pēdējā pusgadā (1)

- Finanšu ministrijas par ES fondu 2007. – 2013.gada plānošanas perioda projektos konstatētajām neatbilstībām un attiecīgi to rezultātā piemērotajām finanšu korekcijām.
- pašvaldību iespējas tieši veicināt uzņēmējdarbību caur finanšu kooperāciju
- Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras kopīgi rīkots diskusiju cikls „Pašvaldības loma uzņēmējdarbības attīstībā un investīciju piesaistes veicināšanā»:
 - investīciju piedāvājumu gatavošana investoriem;
 - informācijas sniegšana par investīciju projektiem un darbs ar tiem;
 - par ES fondiem jaunajā plānošanas periodā un LIAA sniegto atbalstu uzņēmējiem un pašvaldībām”

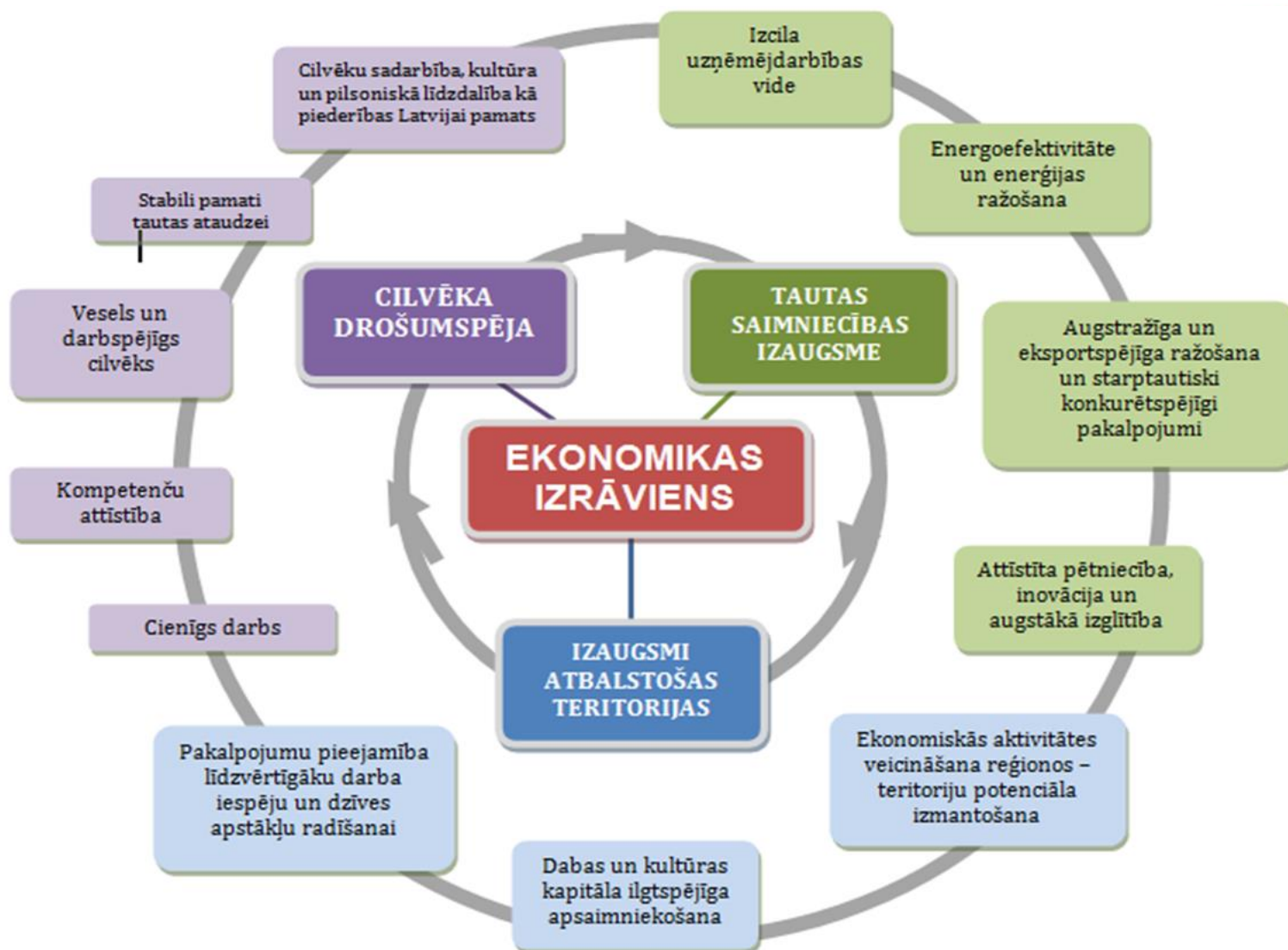
LPS pašvaldību uzņēmējdarbības atbalsta tīkla diskusiju jautājumi pēdējā pusgadā (2)

- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija **“Pašvaldības loma un iespējas uzņēmējdarbības veicināšanā”**:
 - uzstādījumi no reģionālās politikas viedokļa,
 - pašvaldību aktivitātes uzņēmējdarbības veicināšanai (plānošana, infrastruktūra, administratīvā sloga mazināšana utml.),
 - atbalsta iespējas ES fondos 2014.-2020. un plānotās uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātes Norvēģijas finanšu instrumentā

LPS pašvaldību uzņēmējdarbības atbalsta tīkla diskusiju jautājumi pēdējā pusgadā (3)

Finanšu ministrija «Pašvaldību rīcības brīvība autonomo funkciju un uzņēmējdarbības atbalsta pasākumu īstenošanā izejot no komercdarbības atbalsta nosacījumiem»

- ko nozīmē valsts atbalsts un tā piemērošanas jomas;
 - De minimis noteikumi
 - valsts atbalsta nosacījumu piemērošanu infrastruktūras projektos;
 - tirgus nepilnības un pasākumi kas rada ekonomiskas priekšrocības skaidrojums;
 - kā un ciktāl valsts/ pašvaldība ir tiesīga atbalstīt komercsabiedrības, lai nepārkāptu ES noteikumus par valsts atbalstu, neizšķiestu līdzekļus un nekropļotu tirgu.
- par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu pašvaldību uzņēmumu gadījumā

Paldies par uzmanību